

KĀ TIEK PIEŠKIRTI PABALSTI UN TIESĪBAS STARPTAUTISKĀS AIZSARDZĪBAS SAŅĒMĒJIEM EIROPĀ?

Īss ieskats par EMT pārskatu – starptautiskās aizsardzības saņēmēju sociālie pabalsti un tiesības

Patvēruma meklētāju pieplūdums laika posmā no 2014. gada līdz 2016. gadam vērsa padziļinātu uzmanību uz atšķirībām kārtībā, kādā tiek piešķirti sociālie pabalsti un tiesības starptautiskās aizsardzības saņēmējiem ES dalībvalstīs un Norvēģijā. Pārstrādātā Kvalificēšanās direktīva (2011/95/EK) un citi notikumi ir bruģējuši ceļu visaptverošam pārskatam par dažādiem sociālajiem pabalstiem un tiesībām (t.i. attiecībā uz izglītību, veselības aprūpi, mājokli, ģimenes atkalapvienošanos un finansiālo pabalstu), kas tiek piešķirti starptautiskās aizsardzības saņēmējiem.

Kāds ir tiesiskais regulējums, kas nosaka sociālo pabalstu un tiesību pieejamību dažādās dalībvalstīs un Norvēģijā? Kādas

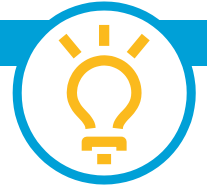
ir atšķirības sociālo pabalstu un tiesību jomā šajās valstīs? Vai bēgļiem, alternatīvā statusa ieguvējiem un valstspiederīgajiem uzņemošā dalībvalstī ir pieejami tādi paši sociālie pabalsti un tiesības, kā citās dalībvalstīs?¹ Kā tiek organizēti un nodrošināti sociālie pabalsti un tiesības, un kuras organizācijas ir iesaistītas?

EMT pārskats par starptautiskās aizsardzības saņēmēju sociālajiem pabalstiem un tiesībām, kas sagatavots, pamatojoties uz informāciju no 26 dalībvalstīm un Norvēģijas, mērķis ir sniegt atbildes uz šiem aktuālajiem jautājumiem šādās piecās jomās: izglītība, veselības aprūpe, mājoklis, ģimenes atkalapvienošana un finansiālais atbalsts. Īss apskats par galvenajām pētījuma atziņām ir sniegts zemāk.

Galvenās atziņas

Dalībvalstīs joprojām vērojamas atšķirības attiecībā uz starptautiskās aizsardzības saņēmējiem piešķirto sociālo pabalstu un tiesību līmeni, tomēr ir redzams, ka dalībvalstīs ievēro noteikto minimālo sociālo pabalstu un tiesību apjomu, ar dažiem izņēmumiem.

Visās dalībvalstīs izglītības un veselības aprūpes pieejamība tiek uzskatīta par pamattiesībām.

Sociālo pabalstu un tiesību piešķiršanas kārtība dažādās dalībvalstīs atšķiras visās piecās sociālās palīdzības kategorijās (izglītība, veselības aprūpe, mājoklis, ģimenes atkalapvienošana un finansiālais atbalsts).

Lielākajā daļā dalībvalstu bēgļiem un alternatīvā statusa ieguvējiem tiek nodrošināta līdzvērtīga pieeja un/vai nosacījumi izglītības iegūšanai, veselības aprūpei, finansiālajam atbalstam, mājoklim, ģimenes atkalapvienošanai. Tomēr šāda kārtība ne vienmēr attiecas arī uz uzņemošās dalībvalsts valstspiederīgajiem.

Lielākajā daļā dalībvalstu valsts iestādes un NVO sadarbojas, lai nodrošinātu dažādus sociālos pabalstus starptautiskās aizsardzības saņēmējiem.

Visās dalībvalstīs un Norvēģijā **izglītība** ir obligāta visiem nepilngadīgajiem. Lielākajā daļā dalībvalstu un Norvēģijā ir pieejamas speciālas izglītības programmas pieaugušajiem.

Visās dalībvalstīs un Norvēģijā starptautiskās aizsardzības saņēmējiem ir piekļuve **veselības aprūpes pakalpojumiem**.

Lielākajā daļā dalībvalstu un Norvēģijā starptautiskās aizsardzības saņēmējiem tiek piešķirts **finansiāls pabalsts**.

Gandrīz visas dalībvalstīs un Norvēģijā starptautiskās aizsardzības saņēmējiem nodrošina vai palīdz atrast **mājokli**.

Vairums dalībvalstu un Norvēģija starptautiskās aizsardzības saņēmējiem piemēro atvieglotus **nosacījumus ģimenes atkalapvienošanai**.

UZZINIET VAIRĀK

http://www.emn.lv/wp-content/uploads/00_eu_social_benefits_inform_en.pdf
<http://www.emn.lv/>